

Fishegaarders Beschaffenhed, der findes paa Randers Fjord fra Werumb Byes Eghed og til Vdbbhøj" (Rigsdagstidenden for 1883—84, Tillæg B., Sp. 1406). I Ordren til Offue Suel af 31te Marts 1664 taler Kongen ligeledes om „de Laksogaarde, som findes paa Fjorden ved Randers fra Werumb Byes Eghed og til Vdbløbet i Stranden" (Rigsdagstidenden for 1883—84, Tillæg B., Sp. 1414). Paa samme Maade taler Kongen i Ordren til Borgmester og Raad i Randers af 31te Marts 1664 om „de Laks- og Fishegaarders Berigtigelse, som findes paa Randers Fjord fra Werumb Byes Grund aff til udløbet i Stranden" (Rigsdagstidenden for 1883—84, Tillæg B., Sp. 1415). Fremdeles finder man, at i den kongelige Befaling af 18de Februar 1696 angaaende Medjættelsen af den saakaldte Lakskommission af 1696—98 siges, at Anledningen hertil var „hvoreledes Støer Misbrug med Laksfiskeriet i Randers Fjord skal begaaes", samt at Kommissionen skulde undersøge „samme Laksfiskeriets Bestaffenhed baade oven- og nedenfor Randers Bro", og „hvad Udkomst og Nøttighed enhver kan have der i Fjorden at fiske" (Rigsdagstidenden for 1884—85, Tillæg B., Sp. 695). Fremdeles kan nævnes, at bemeldte Lakskommission henimod Slutningen af sin den 20de Januar 1598 daterede Forretning omtaler, at den har „forhørt de vedkommendes Klagemaal over dend Misbrug, som der i Fjorden skeer, Særlig med Sejlshybet at forderve og tilstoppe, Særlig med ulovlig Fiskerie, Særlig ogsaa med Hindebring af Sejlsadsen, baade paa fjorden oven Randers Bye, Saavel som ogsaa neden for Byen" (Rigsdagstidenden for 1884—85, Tillæg B., Sp. 755). Endelig kan med Hensyn til selve Frisenvold Fiskegaard som beliggende i Randers Fjord nævnes de under Retslagerne saa meget omtalte Udtryk i den af Grev Conrad Reventlow under 9de September 1696 gjorte Anmeldelse til Kommissionen af sine Fiskerirettigheder, hvori det hedder: „Frisenvolds underliggende Houet Laksfiskeri, som naar tvert over Randers fjord med opfiskning paa begge Sider" (Rigsdagstidenden for 1884—85, Tillæg B., Sp. 742). Ogsaa Neckelmann anfører i sin bekendte i 1833 udkomne Bog „Om Fiskeriet i Randers Fjord" (pag. 44), at for bemeldte Fjord er overensstemmende med det almindelige Princip for Fjordfiskeri, Fiskeriet frit for enhver dansk Undersaat. Naar Neckelmann herfra vil undtage Laksfiskeriet, som han vil have forbeholdt Laksogaardsejerne, da hører Afgørelsen af Tvistigheder om dette Spørgsmaal ind under Domstolens Paakendelse; men i øvrigt har jeg i et Indlæg til Viborg Landsoverret i den af samme under 3dje September d. A. paadømte nedenfor nærmere omtalte Sag, af hvilket Indlæg jeg har indleveret en Afskrift til Indenrigsministeriet, paavist, at Neckelmann for at kunne begrunde denne urigtige Paaastand har forvanket flere af ham til Støtte for samme benyttede Dokumenter ved endog under Ansørselstegn at aftrykke disses Tekst med et Indhold, der ikke stemmer med det virkelige, men synes at være tildannet af Neckelmann selv til Brug ved hans Argumentation.

Med Hensyn til, at Fiskeriet er frit for alle i det nævnte Vandareal, kan fremdeles bemærkes den lejlighedsvis i Kommissionsbetænkningen af 25de September 1884 forekommende Udtalelse (se ovenfor i Citatet af Kommissionsbetænkningen under VIII), at fra Randers til Frisenvold Fiskegaard drives Fiskeriet væsentligst fra Randers, men ogsaa fra Romalt og Uggelhusene.

I øvrigt har der siden Kong Hans's Tid lejlighedsvis været givet en Række særregne Lovbestemmelser for Randers Fjord, mod Benyttelsen af Laksogaarde, saaledes at disse hindrede Sejlsadsen, og mod Benyttelsen af visse Fiskeredstaber og Fiskemaader, af hvilke Lovbud særlig kan nævnes Mandatet af 8de Marts 1664 og Fr. 18de Juli 1668, der i den allerseneste Tid have spillet en Rolle, og hvis Fortolkning og rette Forstaaelse danner Genstanden for den af Viborg Landsoverret under 3dje September d. A. affagte i Aftryk højsfølgende Dom, Lovbud, der dog i Henhold til den ny Fiskerilovs § 63 ophæves ved sammes Strafftræden den 1ste Januar 1889.

Naar der nu er Spørgsmaal om, hvilke Retsregler der ved den ny Fiskerilovs Strafftræden ville komme til at gælde for Randers Fjord, kan Svaret for det første kun blive, at dette selvfølgelig vil være de i Lovens Kapitel 4 for alle Landets Fjorde med Undtagelse af Limfjorden indeholdte Forstrifter.

Det næste Spørgsmaal bliver imidlertid, om Lovens Kapitel 4 skal finde Anvendelse paa Vandarealet i hele det gamle Flodlejes Udstrækning, altsaa indtil Frisenvold Fiskegaard, denne medindbefattet, eller om en Del af dette Vandareal, og da hvilken, som indeholdende Ferskvand vil gaa ind under Bestemmelserne i Lovens Afsnit II om „Ferskvandsfiskeri" ?